

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİSAYAR KULLANMA DURUMLARININ İNCELENMESİ

Levent ATALI¹ Ahmet GÖNENER² Kürşat SERTBAŞ² Yavuz TAŞKIRAN²

Geliş Tarihi: 17.10.2003
Kabul Tarihi: 06.02.2004

ÖZET

Eğitim teknolojilerindeki gelişmeler ışığında yükseköğretimde uzaktan eğitim sürecinin hızlanması, öğrencilerin bilgisayar kullanma durumlarındaki yeterliliklerinin belirlenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

Özellikle spor eğitimi süresince gerek web tabanlı eğitim hazırlığında, gerekse eğitim süreci içerisindeki teknolojik ihtiyaçların karşılanmasında bilgisayar kullanma durumu önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında öğrenimlerini sürdüren öğrencilerin bilgisayar kullanma durumları incelenmiştir.

Çalışmanın örneklemini, Kocaeli Üniversitesi (2002-2003) BESYO öğrencileri (n=450) oluşturmuştur. Öğrencilere, araştırmacılar tarafından geliştirilen anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler Microsoft Excel programı kullanılarak frekans ve yüzdelik dağılımları değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak, araştırma sonucundaki sayısal veriler BESYO öğrencilerinin temel bilgisayar eğitiminden yoksun olduğunu göstermiştir. Özellikle bilgisayar destekli eğitimin, web tabanlı ders uygulamalarının ve bilgi teknolojilerinin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu bünyesinde kullanımına yönelik öğrenci grubu yeterlilikleri uygulama öncesi gözden geçirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Bilgisayar, Spor Eğitimi, İnternet, Teknoloji

A REVIEW OF THE EXTENT TO WHICH STUDENTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORT HIGH SCHOOL OF KOCAELİ UNIVERSITY USE COMPUTER

ABSTRACT

The fact that remote education process in higher education has gained pace with the developments in educational technology has brought forward the need to identify students' computer skills.

Use of computers is particularly important during sports education both in web-based education preparation and in meeting technological needs within the educational process.

In this study, students attending Higher Education in Physical Education and Sports have been examined in terms of their computer skills. The subjects in this study are students (n=450) from Kocaeli University (2002-2003) Physical Education and Sports High School. Students were given surveys which had been developed by the researchers. The obtained data has been examined in terms of frequency and percentage distribution using Microsoft Excel software.

In conclusion, the numerical data at the end of the research has revealed that students in Physical Education and Sports High School lack basic computer skills. Students must be assessed in terms of their skills of using the web-based courses in computer-assisted education and the information technology in Physical Education and Sports High School.

Key words: Computer, Sports Education, İnternet, Technology

GİRİŞ

Bilgisayar teknolojilerindeki hızlı gelişmeler hayatımızın her alanını etkilemekte ve bizleri bu yeni duruma uyum sağlama zorunda bırakmaktadır. Günümüzde bilgisayar kullanma bireyde bulunması gereken önemli yeterliliklerden birisi haline gelmiştir.

Bireyin içinde bulunduğu teknolojik kültürle bütünleştirilmesi onun aynı zamanda toplumla bütünleşmesi anlamını taşımaktadır. Yani bireylerin teknolojik gelişmelerle gelişen toplum yaşamına uyum sağlayabilmesi için gerekli

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni / KOCAELİ

² Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

bilgi, beceri ve tutumlara sahip olması gerekmektedir. Bu durumda bireylerin teknolojinin ve özellikle bilgisayar teknolojilerinin öngördüğü yeterlilikleri kazanacağı eğitimi alması ile olanaklıdır (1).

Bireysel gelişimle birlikte toplumsal gelişim de hız kazanacaktır. Bu gelişim süreci içerisinde eğitimin gücü bilinen bir gerçektir. Bu gücü geliştirme yöntemlerinden en etkili olanı teknolojiyi kullanmaktır (2).

Bilgisayarlar, amacına uygun olarak eğitim uygulamalarına entegre edilebilirlerse, eğitimin niteliği önemli ölçüde değişebilir. Bu değişimin büyüklüğünü kestirmek zor olmakla beraber etkileri yadsınamaz. Bilgisayarlar, eğitimin modernizasyonu için itici bir araç olabilirler. Eğitimin teknolojiyle zenginleştirilmesi, eğitim sürecinde yer alan bireylerin niteliklerinin arttırmayı zorunlu kılar. Eğitim sistemlerinin ve süreçlerinin bilgisayarlaşmasında en önemli problem, yeterli deneyimlere sahip olunmadığıdır.

Bilgisayarlar, yeterli beceriye sahip bireyler tarafından kullanıldığı zaman nitelikleri değiştirecek durumlar ortaya koyacak araç durumunda olabilirler. Bu aşamada önemli olan, bilgisayarlaşma sürecine BESYO'ların aktif katılımlarını sağlamak ve gerekirse bu amaç için uygun kadroları yetiştirmektir (3).

Bilgi teknolojileri bireylerin kolaylık, hızlilik, güvenilirlik, işbirliği, düşük maliyet, yaratıcılık, doğruluk, kalite, istekler doğrultusunda hareket etme, bilgiyi paylaşma, bilgiye kolay yoldan ulaşma gibi kolaylıklar sağlamaktadır (4).

Üniversiteler sundukları hizmeti teknoloji kullanarak daha verimli hale getirmek durumundadırlar. Özellikle eğitim-öğretim boyutunda teknolojiden faydalanmak ve öğrencilere bilgisayar destekli eğitim sunmak sürdürülebilir rekabet açısından önem arz etmektedir. Üniversitelerin çoğu bilgi teknolojilerini eğitim sistemleri ile entegre haline getirecek projeler üretmektedirler. Üniversitelerin teknolojiyi kullanmalarının yanında öğrencilerine bu teknolojiyi kullanacak becerileri kazandırması ve gelecekte bu becerileri geliştirerek mesleki yaşantılarında kullanacak öğrencileri mezun etmeleri önemlidir.

Üniversitelerin eğitim-öğretim ve idari etkinliklerinde teknolojiyi (Bilgisayar) kullanması boyutunda öğrencilerin bilgisayar kullanma becerilerini geliştirmesi planlanma gereği doğmaktadır. Özellikle günümüzde sağladığı kolaylıklar açısından uzaktan eğitim, web tabanlı eğitim, bilgisayar destekli eğitim üniversitemiz için önümüzde duran bir fırsattır.

Spor alanında bilgisayar ile ilgili çalışmalar yeni olmamakla birlikte, özellikle ölçme ve değerlendirme uygulamalarında kullanılmaktadır. Son zamanlarda ise teknoloji kullanımı çeşitlilikler göstermiş ve alana yönelik yeni projeler geliştirilmiştir. Bu çalışmalara örnek, 2001 yılında Türkiye'de Spor ve Sporcu Geliştirmeye Yönelik Yeni Bilimsel ve Projelerin sunulduğu toplantıda, Hacettepe Üniversitesinin, "Bilgisayar Destekli Uzaktan Antrenör Eğitim Modeli" örnek projelerden biridir (5).

Bu alanda yapılan bilimsel çalışmalara örnek olarak, Atalı ve Sertbaş tarafından "Türkiye'deki Üniversitelerin BESYO Web Sayfalarının İncelenmesi" (6) ve "BESYO' larda Web Tabanlı Ders Uygulaması" (7), çalışmaları verilebilir.

Eğitim teknolojilerindeki gelişmeler yükseköğretimde uzaktan eğitim sürecinin hızlanmasını, öğrencilerin bilgisayar kullanma becerilerinin belirlenmesinin ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Özellikle spor eğitimi süresince, gerek web tabanlı eğitim, gerek bilgisayar destekli eğitim diğer yandan eğitim süreci içerisindeki teknolojik ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çalışmalar spor alanı için önem arz etmektedir.

AMAÇ

Bu çalışmanın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında, **Bilgisayar Destekli Eğitim, Web Tabanlı Eğitim ve İdari İşlerde Bilgisayar Teknolojilerinin Kullanımı**, uygulamalarına hazırlık sürecinde, öğrencilerin bilgisayar kullanma durumlarının belirlenmesi ve mesleki yaşamları içerisinde bilgi teknolojilerinin önemini tartışmaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın çalışma grubunu, Kocaeli Üniversitesi BESYO öğrencileri oluşturmaktadır. Dağıtılan toplam anket sayısı (500), araştırmacılara geri gelen anket sayısı (n=450) dir. Değerlendirme kapsamına (n=450) anket alınmıştır. Ölçüm aracı ilgili literatür incelenerek geliştirilmiştir. Anket ile ilgili güvenilirlik ve geçerlilik çalışması yapılmamıştır. Bu nedenle elde edilen veriler sadece Kocaeli Üniversitesi BESYO ile sınırlıdır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra Microsoft Excel programında frekans ve yüzde dağılımları açısından değerlendirilerek tablolaştırılmıştır.

BULGULAR

Tablo – 1 : Araştırma kapsamında anket uygulanan toplam öğrenci sayısı

BÖLÜMLER	n	%
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	154	34.2
Antrenörlük	126	28.0
Rekreasyon	87	19.3
Spor Yöneticiliği	83	18.5
TOPLAM	450	100.0

ATALI, L., GÖNERER, A. SERTBAŞ, K., TAŞKIRAN, Y., "Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Durumlarının İncelenmesi"

Tablo – 2 : Araştırma Grubunun Bilgisayarda Kullandıkları En İyi Programlar

	Word	Excel	P.Point	Cevap Yok
n	302	45	25	78
%	%67.2	%10.0	%5.5	%17.3

Tablo – 3 : Araştırma Grubunun Genel Bilgisayar Kullanımına İlişkin Görüşleri

Sorular	Evet / Hayır	n	%
Temel düzeyde bilgisayar eğitimi aldınız mı?	Evet	189	42.0
	Hayır	261	58.0
	Toplam	450	100.0
Sizce mesleğinizin bilgisayar kullanımına ihtiyacı var mı?	Evet	443	98.4
	Hayır	7	1.6
	Toplam	450	100.0
E-mail adresiniz var mı?	Evet	273	60.7
	Hayır	177	39.3
	Toplam	450	100.0
Evinizde bilgisayar var mı?	Evet	*140	31.2
	Hayır	310	68.8
	Toplam	450	100.0
*Evinizde internet bağlantısı var mı?	Evet	101	71.9
	Hayır	39	28.1
	Toplam	140	100.0

* 'Evinizde Bilgisayar var mı?' sorusuna evet cevabı verenlere bir sonraki soru yöneltilmiştir.

Tablo – 4 : Araştırma Grubunun Bilgisayar Kullanma Nedenleri

Kullanım nedenleri	n	%
Kendini geliştirme ve araştırma	59	13.2
Ödev hazırlığı	253	56.2
Sınav sonuçlarını öğrenme	57	12.6
"e-mail" ile iletişim	64	14.2
"Chat " ile iletişim	17	3.8
TOPLAM	450	100.0

TARTIŞMA

Çalışmamızda öğrencilerin yoğun olarak kullandıkları programın "Microsoft Word " olduğu görülmüştür(Tablo-2). Bu değer, Marmara Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde Börü (2000), tarafından yapılan Öğrencilerin bilgisayar ve İnternet kullanımına ilişkin çalışmasındaki değerle benzerlik göstermiştir (8).

Temel düzeyde bilgisayar eğitimi aldınız mı? sorusuna evet cevabı verenlerin oranı %42'dir(Tablo-3). Bu oran, Zayim ve ark.(2003) tarafından Tıp Fakültesi Öğrencileri üzerinde yapılan, çalışmanın içeriğinde yer alan ilgili sonuç değerinden düşüktür. (9). Bilgi çağı olarak adlandırdığımız bu çağda, günümüzün gereği olarak teknolojik gelişmeleri incelemek ve günlük yaşantımız içerisinde etkin kullanma gerekliliği önem kazanmıştır (10).

Sizce Mesleğinizin Bilgisayar Kullanımına İhtiyacı Var mı? sorusuna, evet cevabı verenlerin oranı %98.4'tür. (Tablo-3). Bu oran, Zayim ve ark.(2003) tarafından Tıp Fakültesi Öğrencileri üzerinde yapılan, çalışmanın sonuçları ilgili verileriyle benzerlik göstermiştir (9).

E-mail adresiniz var mı? sorusuna, evet cevabı verenlerin oranı %60.7'dir (Tablo-3). Elde edilen bu sonuç bizce herkesin e-mail adresine sahip olması gerekliliği varken, yeterli düzeyde görülmemiştir.

Evinizde bilgisayar var mı? sorusuna, evet cevabı verenlerin oranı % 31.2'dir (Tablo-3). Elde edilen sonuç, Gölge ve Arlı (2002), tarafından Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi'nde yaptığı çalışmanın sonuçları ile benzerlik göstermiştir (10). Araştırma grubuna sorulan, Evinizde internet bağlantısı var mı? sorusuna, evet cevabı verenlerin

oranı % 71.9'dur (Tablo-3). Bu oran Zayim ve ark. (2003) tarafından Tıp Fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan çalışmanın sonuçlarından yüksek bulunmuştur (9).

Bilgisayarı en çok hangi nedenle kullandıkları ? Sorusuna verilen cevaplar arasında, ödev hazırlığı %56.2, oranıyla en yüksek değer olarak görülmüştür (Tablo-4). Bu oran Gölge ve Arlı (2002) tarafından Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi'nde yaptığı çalışmanın ilgili sonuçlarından yüksek bulunmuştur. Bu sonuç, öğrencilerin daha çok ders zorunluluğu gereği bilgisayarı kullandığını göstermiştir (10).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, araştırma sonucundaki sayısal veriler bize BESYO öğrencilerinin temel bilgisayar eğitiminden yoksun olduğunu göstermektedir.

Özellikle bilgisayar destekli eğitimin web tabanlı ders uygulamalarının ve bilgi teknolojilerinin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu bünyesinde kullanımına yönelik proje boyutunda öğrenci grubu yeterlilikleri uygulama öncesi gözden geçirilmelidir. Öğrencilerin temel bilgisayar eğitimi almaları için projeler geliştirilmelidir. Öğrencilerin e-mail adresi almaları sağlanmalıdır. Öğrencilere verilen ödevler belli standartlarda ve kullandığı programın yeni özelliklerini öğrenecek formatta verilmelidir.

Bu çalışma yapıldığı araştırma grubu ile sınırlıdır. Bu nedenle değişik gruplarla yapılacak çalışmalar bu sonuçlara farklı boyutlar kazandıracaktır.

KAYNAKLAR

- (1) Uluğ, F., İlköğretimde Teknoloji Eğitimi, Milli Eğitim Dergisi, sayı:140, Ankara, 2002.
- (2) Atalı, L., Sertbaş, K., *Sportif Uğraş*, s. 8, Sesim Ofset, Kocaeli, 2003.
- (3) Anonim, MEB, Enformasyon Toplumu ve Eğitim Sistemlerine Etkileri, s. 100-101, Ankara, Tarihsiz.
- (4) İbicioğlu, H., Doğan, H., Bilgi Teknolojilerinin Pazara Dayalı Öğrenen Organizasyonlarda ki Yeri ve Müşteri Boyutuna Kazandırdığı Yeni Boyut, Bilgi Teknolojileri Kongresi, Bildiri Kitabı, Pamukkale Üniv. Basımevi, s.27, Denizli, 2002.
- (5) Açıkada, C., ve Ark., Bilgisayar Destekli Uzaktan Antrenör Eğitimi Modeli, 2001 Türkiye'de Spor ve Sporcuyu Geliştirmeye Yönelik Yeni Bilimsel ve Projelerin Tespiti Toplantısı Kitabı, s.285, Eskişehir, 2001.
- (6) Atalı, L., Sertbaş, K., Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Web Tabanlı Ders Uygulaması, II. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu, Bildiri Kitapçığı, s.48, Sakarya, 2002.
- (7) Atalı, L., Sertbaş, K., Türkiye'deki Üniversitelerin BESYO Web Sayfalarının İncelenmesi, 7.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Bildiri Kitapçığı, s.141, Antalya, 2002.
- (8) Börü, D., Öğrencilerin Bilgisayar ve İnternet Kullanımına İlişkin Bir Araştırma, www.econturk.org/Turkiyekonomisi/, 2000, (Erişim , 28.01.2004).
- (9) Zayim, N., İşleyen, F., Gülkesen, H., Saka, O., Tıp Fakültesine Başlayan Öğrencilerin Bilgisayara Karşı Tutumları ve Bilgisayar Becerileri, 8. Türkiye'de İnternet Konferansı, 2003.
- (10) Gölge, E., Arlı, M., Üniversite Öğrencilerinin Okul Dışında Bilgisayar Ve İnternet Kullanma Durumları, 8. Türkiye'de İnternet Konferansı, www.inet-tr.org.tr/inetconf8/program/, 2002, (Erişim, 28.01.2004).